

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU **HRVATSKE STRANKE PRAVA BIH**

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH za 2018. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (2), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH za 2018. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska stranka prava BiH se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	105,00	1,20
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	5.000,00	57,45
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	3.598,00	41,35
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	8.703,00	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	8.703,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u iznosu od 8.130,10 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska stranka prava BiH. Skraćeni naziv je HSP BiH.

Hrvatska stranka prava BiH je registrovana kod Višeg suda u Mostaru rješenjem broj: R: 10/91 od 10.04.1991. godine, te kod Županijskog suda u Širokom Brijegu Rješenjem, broj: R: 14/98. Prema podacima Općinskog suda u Širokom Brijegu, stranka je upisana u registar ovog suda pod brojem: 064-0-Reg-07-000572. Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-17-000001 od 09.05.2017. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Ljubuškom, ulica Fra Petra Bakule 7¹.

Ovlašteno lice za zastupanje stranke u 2018. godini je Nikola Raguž, predsjednik stranke.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2018. godinu je Marko Perić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Hrvatska stranka prava BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured.

¹ Dana 10.07.2017. godine stranka je dostavila obavještenje da je nova adresa stranke: Rivine bb, Stolac.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaji Hrvatske stranke prava BiH za 2018. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim osvrtom na priloge od fizičkih lica, prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava BiH izvršeni su u periodu od 2005. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da vodi evidencije o primljenim priložima, da vodi pravilne evidencije o prihodima i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 5. stav (4)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska stranka prava BiH nije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju evidentirala nenovčanu donaciju po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Uvidom u Izjavu o korištenju poslovnog prostora, broj: 07-01/19 od 08.01.2018. godine, koja je dostavljena na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, utvrđeno je da je stranka koristila prostor u vlasništvu fizičkog lica bez naknade³.

² Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

³ Vlasnik poslovnog prostora je Zdravko Hršić iz Ljubuškog.

Stranka je korištenjem poslovnog prostora bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčanu donaciju, koju je u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu.

b) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 11. stav (1)⁴ i člana 12. stav (1)⁵, (2)⁶, (3)⁷ i (4)⁸ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je Hrvatska stranka prava BiH nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala prihode, rashode i obaveze, nije u finansijskom izvještaju uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (2), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH nije dostavila odštampane obrasce 1 (opći podaci o političkoj stranci) i 4.2 (troškovi propagande) godišnjeg finansijskog izvještaja u PDF formatu iz Aplikacije FI CIK BiH, ovjerene potpisom ovlašćenog lica i pečatom političke stranke, što je suprotno odredbama člana 3. stav (1) Pravilnika.
- (2) U finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci- teritorijalna organizacija političke stranke), navela je da ima samo Središnji ured. Kontrolom izvoda političke stranke, utvrđeno je da je stranka imala prihode i iz budžeta Općine Stolac i Općine Posušje. S obzirom da nije navela podatke o svim organizacionim dijelovima, politička stranka je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika
- (3) Stranka nije u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji koju je ostvarila korištenjem poslovnog prostora bez naknade, niti o troškovima zakupnine u istom iznosu, čime je prekršila i odredbe člana 13, 18, 21. i 22. Pravilnika.
- (4) Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa stranke utvrđeno je da stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije iskazala tačne podatke o transakcijskom računu i prometu, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- Stranka je u obrascu 2 iskazala transakcijski račun, broj: 1544802009137017 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH kod koga je početni saldo iskazan u iznosu od 6.688,70 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 35.709,00 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 40.136,10 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 2.261,60 KM.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno iskazala broj transakcijskog računa. Prema Izvještaju o računima poslovnog subjekta Centralne banke BiH, broj transakcijskog računa stranke je: 1544802009137014 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH.

⁴ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁵ Politička stranka dužna je voditi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁶ Politička stranka obavezna je u svom finansijskom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.

⁷ Politička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH.

⁸ Do 31.3. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, broj: 1544802009137014 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH koje je stranka dostavila, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 6.688,70 KM, ukupan promet ulaza iznosio je 8.703,00 KM, ukupan promet izlaza iznosio je 15.137,10 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine iznosio je 254,60 KM.

- Hrvatska stranka prava BiH nije u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala namjenski račun za finansiranje kampanje tokom Općih izbora 2018. godine, broj: 1544802010409072 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH, koji je dostavila uz prijavu za ovjeru stranke za učešće na izborima, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

Kontrolom izvoda od pomenutog računa koje je stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđen je sljedeći promet: promet ulaza iznosio je 34.006,00 KM, promet izlaza iznosio je 20.038,00 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine iznosio je 13.968,00 KM.

- (5) Stranka nije u obrascima 4. (rashodi političke stranke) i 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) godišnjeg finansijskog izvještaja tačno iskazala troškove, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

Uvidom u poslovne knjige i izvode stranke, utvrđeno je da je stranka uplatila taksu za učešće na Općim izborima 2018. godine u iznosu od 20.000,00 KM. Na osnovu Odluke Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-735/18 od 11.12.2018. godine, Hrvatska stranka prava BiH imala je povrat dijela takse u iznosu od 14.000,00 KM, tako da su njeni troškovi takse iznosili ukupno 6.000,00 KM koje nije iskazala u obrascu 4.1 godišnjeg finansijskog izvještaja. Ovim je utvrđeno da su ukupni režijsko-administrativni i ostali troškovi stranke iznosili 11.130,00 KM, a ne 5.130,00 KM, kako je stranka iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, dok ukupni troškovi iznose 14.130,00 KM.

- (6) Politička stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruženja Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁹, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
- (7) Stranka nije podnijela poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
- (8) Hrvatska stranka prava BiH u obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja nije iskazala obaveze po osnovu pozajmice od fizičkog lica u iznosu od 15.000,00 KM¹⁰, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹¹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema

⁹ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

¹⁰ Ugovor o zajmu sa Raguž Nikolom od 25.05.2018. godine.

¹¹ Član 15.10 stav (2) propisuje se da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava što se broj glasača u svojim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska stranka prava BiH je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 672.851,07 KM.

Hrvatska stranka prava BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 3.000,00 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da podnosi i poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić.